

ה'תש"ו

המספר 201

(נלקח מתוך "כנפות" קובץ חיילי ארץ ישראל בחיל החעופה המלכוהי)

פגישת עם יהודי טוניסיה

הזכרון

בשנה האחרונה צולף ליחידה הובלה בחיל החעופה המלכוהי. עבדתי בקו הראשון של החזית. במשך זמן הקרבות שהזלו גאל-עלמין נמצאנו חמיר כעקבות הצבא. תפקידנו היה להבין מחסני אספקה לאסדרונים, אשר שתפו פעולה עם הצבא המחקדם. ובך הגענו לטוניסיה.

לילה אחד נשארנו לחנוה על יד הכפר ז. ואני קלחתי רשוח לבקר בכפר כדי להודע אם נמצאים בו יהודים. הכפר ששלצמו הוא קטן, דק בחיס מספר כנוסח אידופה נמצאים בו, והיתר ריבעי ילידום. מהאוכלוסיה הצרפחית נשארו דק השוטרים, המושל ומשפחתו. ברחוב הראשי הצד והמתחל, בין בחיר הלבנים, פגשתי ערבי. על שאלתי אם גרים כאן יהודים, הורה באצבעו על קבוצה בח חמשה צעירים לבושים כערבים. התוודעתי אליהם ופחחתי בשיתח עם בערביה. ולחמהוני - ענו לי בעברית, עברית משובש אמנם, - שהם יהודים והביעו אח שימחתם הרבה על שזימן להם הגורל להפגש בפעם הראשונה עם חייל עברי. לא עברו רגעים מספר ובמאה אנשים החאספו סביבי והזמינוני לביח הכנסת.

בית הכנסת נמצא במטטה צדה בבנין ישן, והכניסה אל תוכו דרך חצר ושני חרדים. באמצע האולם הבמה, ועל יד הכותל המזרחי מקום ארון הקודש. בינחיים הגיע הרב (כנראה שמע שבא חייל יהודי מארץ ישראל). יהודי עטור זקן-שיכה, תבוש עביה לבנה, ברכני בעברית יפה. אחד סכני העדה הביא יין, ואני ברכתי על הכוס. נכנסנו לשיחה. שאלנני רבות על ארץ ישראל, וספרו לי על חייהם ומציאותם. ספרו בערך כך: - בכפר זה חיים כאלף יהודים, מלבושיהם והליכוניהם דומים לאלה של שכניהם הערבים). שפתם היא ערבית ודק בחדר לומדים "לשוך קודש". יחס השלטונות בלפיהם היה לא רע. מצבם הבלבלי ידור. רובם טוחרים עניים, השכלתם לקויה מאד. רוב ידיעוניהם שואבים הם מהחדר, אינם באים במגע חי וישיר עם יהודי חוץ. לפני המלחמה קבלו מדי פעם עתון מהארץ. אולם עם פרוץ המלחמה נפסק גם הקשר הזה. רובם ככולם שואפים לעלות ארצה. בהראורי להם את המזוזה של צוארי, לטפוח, נשקוה, כשרסעות נצנצו בעיניהם,

שם הארכיון: 231
מספר תיק: 8/100/100

הם הראו לי ארון עשוי עץ יקר, אשר ספרי התורה שלהם נמצאים שם כחורך ארגזי כסף
טהור ומעשי פתוחים עליהם. הם ספרו לי שאחדים מספרי התורה האלה עתיקים מאד - זה
פאים ועל כך גאותם. ספרתי להם על חיינו בא"ץ. עודדתי אותם כקץ מהיר למלחמה ו
ואיחלתי להם גאולה ושיבה לציון.

נפרדתי מעמם כשעיני רבים זולגות דמעות, וחלק מהם לזוני בדרכי חזרה למקום
חנייתי. גם צידה לדרך נחננו לי - כקבוק יין - ובקשוני לכקדם שנית. הבטחתי להם
למלאות את בקשתם, אולם בינתיים זזנו קדימה...

חצרוני